

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка 	Обов'язкова дисципліна ОК 2.1.9 Організація і управління в початковій школі спеціальність 013 Початкова освіта ОП «Початкова освіта та мова і література (англійська)» Вид навчально-методичного забезпечення: Силабус													
	для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти													
	Кількість кредитів: 3													
	Викладач: к. пед. н., доц. викладач Решетняк Віктор Федорович Контактна інформація: e-mail: корпоративна пошта тел. моб.: 0676656280													
	<table> <tr> <th colspan="2">Кількість часу на вивчення дисципліни</th></tr> <tr> <td></td><td>денна форма</td></tr> <tr> <td>Лекцій</td><td>22</td></tr> <tr> <td>Практичних занять</td><td>22</td></tr> <tr> <td>Лабораторних занять</td><td></td></tr> <tr> <td>Самостійна робота студента</td><td>46</td></tr> <tr> <td>Форма контролю</td><td>Екз.</td></tr> </table>	Кількість часу на вивчення дисципліни			денна форма	Лекцій	22	Практичних занять	22	Лабораторних занять		Самостійна робота студента	46	Форма контролю
Кількість часу на вивчення дисципліни														
	денна форма													
Лекцій	22													
Практичних занять	22													
Лабораторних занять														
Самостійна робота студента	46													
Форма контролю	Екз.													

Опис дисципліни

Робоча навчальна програма з дисципліни «Організація і управління у початковій школі» є нормативним документом, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної та заочної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено відповідно до положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Організація і управління у початковій школі», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

ОК «Організація і управління у початковій школі» має прикладний характер і відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів.

Пререквізити (передумови) для успішного оволодіння змістом навчальної дисципліни: вивчення освітнього компонента здійснюється одночасно з іншими освітніми компонентами загальної підготовки та ґрунтується на попередньо здобутих знаннях у закладах загальної середньої освіти.

Постреквізити – на основі ОК «Організація і управління у початковій школі» студенти опановують такі ОК: ОК 2.1.7 «Теорія і практика навчання і виховання»; ОК 2.1.10 «Методика виховної роботи»; педагогічна практика (безвідривна); педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку; виробнича педагогічна

практика на робочому місці вчителя початкових класів, підготовка та написання курсової роботи.

Мета курсу – Сформувати в майбутніх вчителів розуміння загальної системи управління і керівництва освітою та початковою школою. Розкрити наступні питання:

1. Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі
2. Внутрішньо-шкільний контроль
3. Методична робота в початковій школі
4. Документація початкової школи
5. Вивчення, узагальнення та. впровадження інноваційного педагогічного досвіду
6. Підсумковий контроль

Даний курс вивчається в сьомому семестрі і повинен закласти основу розуміння майбутнім педагогом сутності системи управління і керівництва освітою та початковою школою.

Відповідно до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта здобувачі освіти повинні оволодіти загальними і фаховими компетентностями.

Майбутні вчителі початкових класів повинні **оволодіти такими компетентностями:**

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК)

ФК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

ФК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

ФК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ФК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

ФК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

ФК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

ФК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Очікувані результати навчання (ПРН)

ПРН-1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН-2. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПРН-3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН-5. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-8. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПРН-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно

комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРН-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПРН-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп

Організація навчання

Види занять. Лекція передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Із метою активізації пізнавальної діяльності студенти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь у вирішенні проблемних ситуацій. Запитання сприяють з'ясуванню рівня обізнаності здобувачів освіти із матеріалом курсу, визначають ступінь їх готовності до сприйняття і засвоєння наступного матеріалу.

Практичні заняття передбачає поглиблений, детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень курсу, формує вміння та навички практичного застосування теоретичних знань шляхом індивідуального виконання відповідно до переліку поставлених завдань. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття передбачає проведення попереднього контролю засвоєних знань, умінь і навичок здобувачів освіти, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування, перевірку контрольних завдань, оцінювання. Під час виставлення підсумкової оцінки зараховуються оцінки, отримані студентами за окремі практичні заняття.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність студента, спрямована на поглиблення знань, яку викладач планує разом зі студентом, але її виконання студент здійснює під безпосереднім керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою дисципліни та містить завдання різного типу: від підготовки повідомлень, складання опорних конспектів до творчих завдань – виступ-презентація тощо.

Структура курсу

Лекційний курс

Тема 1. Загальні основи управління і керівництва освітою та початковою школою

Тема 2. Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі

Тема 3. Внутрішньо-шкільний контроль

Тема 4. Методична робота в початковій школі

Тема 5. Документація початкової школи

Тема 6. Вивчення, узагальнення та. впровадження інноваційного педагогічного досвіду

Тема 7. Підсумковий контроль

Тематика семінарських занять (7 тем):

1. Сутність і функції управління в початковій школі.

Обговорення класифікації функцій управління та їх реалізації в умовах ЗЗСО.

2. Структура управління сучасною початковою школою.

Аналіз управлінських рівнів: дирекція, методичне об'єднання, педагогічна рада.

3. Правове забезпечення управління початковою освітою.

Розгляд основних законодавчих актів, які регламентують діяльність початкової школи.

4. **Роль керівника закладу в забезпеченні якості початкової освіти.**
Кейси з лідерства, моделі управління, стилі керівництва.
5. **Планування освітнього процесу в початковій школі.**
Аналіз річного, тижневого та перспективного планування; документація.
6. **Управління інноваційною діяльністю в початковій школі.**
Огляд інноваційних підходів та управлінських стратегій в умовах НУШ.
7. **Педагогічний моніторинг та оцінювання результатів навчання молодших школярів.**
Інструменти внутрішнього моніторингу та використання результатів для управлінських рішень.

Тематика самостійних занять (7 тем):

1. **Системи управління закладами освіти в Україні: еволюція та сучасний стан.**
Історичний розвиток управлінських структур та реформування.
2. **Зміст, структура і завдання освітньої програми початкової школи.**
Порівняльний аналіз типових освітніх програм.
3. **Документаційне забезпечення управління початковою школою.**
Вивчення основної шкільної документації: накази, протоколи, звіти.
4. **Організація методичної роботи з учителями початкових класів.**
Види методичної роботи, роль методичних об'єднань.
5. **Внутрішня система забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) в початковій школі.**
Самооцінювання, аудит, індикатори якості.
6. **Особливості управління інклюзивною освітою в початковій школі.**
Підхід до управління освітнім процесом у класах з ІПР.
7. **Партнерство школи з батьками та громадою: організаційні аспекти.**
Форми співпраці, участь батьків в управлінні, громадське самоврядування.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

OS Windows, програма браузер, системне програмне забезпечення, офісне програмне забезпечення (MS Office, Libre Office, Open Office); доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу, доступ до електронного навчального середовища Moodle або Google Classroom, а також комп'ютер, проектор, інтерактивна дошка.

Організація навчання

Надається перевага інноваційним формам та методам навчання, викладання, оцінювання. Серед методів навчання ОК:

- словесні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, диспут, дискусія);
- наочні (демонстрування, ілюстрування);
- практичні (спостереження, експеримент, виконання вправ, практична робота, робота з інформаційними джерелами, аналіз даних);
- інноваційні технології (опорний конспект, методи інтерактивного навчання, методи проблемного навчання, мультимедійні методи навчання, методи проектної діяльності).

Форми оцінювання ОК:

- усна (бесіда, захист практичної роботи, повідомлення, коментар опорного конспекту тощо);
- письмова (самостійна робота за варіантами, виконання індивідуальних завдань, заповнення таблиць, складання схем, виконання вправ тощо);
- тестова (за закритими тестами, тестами на співставлення, на встановлення послідовності);
- самоконтроль (самооцінка письмової роботи тощо);

Підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Загальний підсумковий бал із дисципліни визначається на основі додавання (знаходження суми) балів за всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни, і виставляється у відомість обліку успішності, індивідуальному навчальному плані студента за двома шкалами оцінювання: 100-бальною і ECTS.

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		Критерії
A	4,51-5,00	90-100	5	Зараховано	Виставляється, якщо студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує його на практиці. Виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, використовує набуті знання у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді; самостійно розкриває свої обдарування та нахили, самостійно оцінює різноманітні явища і процеси, висловлює власну думку, наводить необхідні приклади, володіє науковою термінологією. Дотримується високої культури мовлення. У кількісному відношенні неточностей допускає не більше 10 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			
B	4,01-4,50	82-89	4	Зараховано	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати навчальну інформацію під керівництвом викладача; отримані знання самостійно застосовує при виконанні практичних завдань. Висловлює основну думку і самостійно виправляє допущені власні помилки. Розкриває досить повно навчальний матеріал, підкріплює його прикладами, але відсутня їх творча інтерпретація. Допускає мовні огріхи. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 18 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
C	3,50-4,00	74-81	4	Зараховано	Студент допускає несуттєві неточності, вміє зіставляти та узагальнювати навчальну інформацію під керівництвом викладача; отримані знання застосовує при виконанні практичних завдань. При допущенні несуттєвих помилок з допомогою вчителя усуває їх. Демонструє теоретичні знання, але відсутня їх творча інтерпретація. Не чітко обґрунтовує власні думки. Вміє працювати з навчальною літературою. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 26 % від загального обсягу матеріалу (100 %).
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
D	2,83-3,43	64-73	3	Зараховано	Студент у відповіді допускає декілька суттєвих неточностей. Демонструє посередній рівень знань в обсязі навчальної програми. Не розкриває актуальних питань з дисципліни, не виявляє творчого підходу. Демонструє достатній рівень вправності, але не чітко виражені власні думки. При розв'язанні практичного завдання допускає помилки, порушена логіка розв'язання, що впливає на результат та правильність висновків. Але при цьому базові положення і формули, взяті для розрахунку, є в основному правильними. Не наводить власних прикладів. При відповіді на питання не виявляє творчого підходу. У кількісному відношенні неточностей, помилок допускає не більше 36% від загального обсягу матеріалу (100 %).
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
	2,83	64			

Політика курсу:

Базується на основних засадах академічної доброчесності та відкритості.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Григораш В. В. Настільна книга заступника директора школи з навчально-виховної роботи / В. В. Григораш. Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 304 с.
2. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи. Х.: Вид. група «Основа», 2011. 224 с.
3. Кулаченко О. В. 105 схем і таблиць: Заступнику директора та вчителю початкової школи. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
4. Методична робота вчителя початкових класів / упоряд. О. Б. Полєвікова. – 2-ге вид. Х.: Вид. група «Основа», 2012. 320 с.
5. Управління навчальним закладом: навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Абетака менеджера освіти / В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. Харків: Веста, Вид-во «Ранок», 2004. 160 с.
6. Управління навчальним закладом: навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Ключ до професійного успіху / В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. – Харків: Веста, Вид-во «Ранок», 2004. 152 с.

Додаткова:

1. Бондаренко Г. Л. Нетрадиційні форми роботи методичних об'єднань учителів початкової школи. *Початкова освіта* [Методичний порадник]. 2013. №36. С.3-7.
2. Державний стандарт початкової освіти (2018 р.)
3. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6601.html>
4. Лист МОН України від 26.06.2015 № 1/9-305 «Про вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році». URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4115->
5. Лист МОН України від 05.06.2015 № 1/9-280 «Про організацію навчально-виховного процесу для учнів з особливими освітніми потребами загальноосвітніх навчальних закладів у 2015/2016 навчальному році». – URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/metodichni-rekomendatsiji/>
6. Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах. URL: http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/6_92/metodichni-rekomendatsiji/
7. Лист Міністерства №1/9-385 від 30.07.2014 «Методичні рекомендації для проведення бесід з учнями загальноосвітніх навчальних закладів з питань: уникнення враження мінами і вибухонебезпечними предметами та поведінки у надзвичайній ситуації». URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2670->
8. Організація методичної роботи в початковій школі. URL: <http://do.gendocs.ru/docs/index-24210.html> . – Назва з екрану.
9. Про затвердження Інструкції щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів // Наказ МОН № 412 від 08.04.15 року URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/46989/